

НАПРЯМ 7. ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ЄС В СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРАВА ТА ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-315-9-40>

ПОРІВНЯННЯ РЕГУЛЯЦІЙНИХ АКТІВ ЗАХИСТУ ТА ОБРОБКИ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В УКРАЇНІ ТА ЄС

Абрамов Андрій Володимирович

студент Akademie HUSPOL s.r.o. (м. Куновице, Чеська Республіка)

Порівняння регуляторних актів про персональних даних.
У Європейському Союзі є загальний регуляторний документ – Загальний регламент про захист персональних даних (GDPR), який створює єдині стандарти та вимоги до обробки персональних даних на всій території ЄС. В Україні законодавчо регулювання здійснюється Законом України «Про захист персональних даних», що містить менше вимог щодо захисту даних, ніж GDPR.

Важливою відмінністю між даними регуляторними актами є їх сфера застосування. GDPR застосовується на території ЄС, а також до організацій та осіб, які здійснюють обробку персональних даних суб'єктів, що є громадянами ЄС, незалежно від того, чи здійснюється обробка у ЄС чи ні. Закон України, у свою чергу, має застосування виключно на території України та визначає обов'язки операторів та суб'єктів персональних даних, які знаходяться під юрисдикцією України.

Також варто відзначити, що обсяг захисту персональних даних регулюється схожими підходами. GDPR визнає персональні дані як будь-яку інформацію, яку можна пов'язати з фізичною особою або за допомогою якої можна ідентифікувати фізичну особу. Закон України, в свою чергу, встановлює визначення персональних даних, як будь-якої інформації про фізичну особу, що може бути ідентифікована. Однак, GDPR розширює поняття персональних даних, включаючи такі складові, як генетичні, біометричні та особливі категорії даних, що стосуються расової або етнічної приналежності, політичних переконань, релігійних або філософських переконань, стану здоров'я тощо.

Крім того, GDPR встановлює вимоги щодо імплементації заходів безпеки персональних даних, включаючи обов'язкове проведення

оцінки впливу на захист даних та призначення посадової особи з питань захисту даних. Закон України також вимагає вживання заходів захисту даних, але не має такої ж деталізації щодо оцінки впливу та призначення посадових осіб.

Основні права суб'єкта персональних даних згідно з Законом України «Про захист персональних даних»

1. **Право на доступ до персональних даних:** Суб'єкт персональних даних має право запитати оператора про наявність та зміст оброблюваних його персональних даних. Оператор повинен надати інформацію про джерело отримання даних, мету їх обробки, категорії отримувачів даних та інші деталі, які стосуються обробки.

2. **Право на виправлення персональних даних:** Суб'єкт персональних даних має право вимагати виправлення неправдивих або неточних персональних даних, які стосуються його. Оператор повинен внести відповідні зміни та повідомити про це суб'єкта даних та третіх осіб, яким були передані неправдиві дані.

3. **Право на видалення персональних даних (право на забування):** Суб'єкт персональних даних має право вимагати видалення своїх персональних даних у разі, якщо ці дані стали непотрібними для виконання мети їх обробки, були оброблені незаконно або якщо суб'єкт відкликає згоду на обробку.

4. **Право на обмеження обробки:** Суб'єкт персональних даних може вимагати обмеження обробки своїх даних у випадках, коли він має сумніви щодо точності даних, обробка є незаконною, але суб'єкт не бажає їх видалення, або обробка не є необхідною для оператора, але їй є необхідною для встановлення, збереження або захисту прав та інтересів суб'єкта даних.

5. **Право на перенесення даних:** Закон передбачає право суб'єкта персональних даних на отримання своїх персональних даних у структурованому, звичайно використовуваному та машинночитаному форматі. Суб'єкт даних має право передавати ці дані іншому оператору без перешкоди з боку початкового оператора.

6. **Право на скаргу до контролюючого органу:** Суб'єкт персональних даних має право звернутися до контролюючого органу (зазвичай, до Державної служби України з питань захисту персональних даних [5]) зі скаргою на незаконну обробку своїх персональних даних або порушення своїх прав у сфері захисту персональних даних.

Висновки. Отже, обидва законодавчі акти мають за мету захист особистої інформації суб'єктів даних та встановлюють ряд обов'язків для операторів даних. Однак, не дивлячись на поверхневу схожість цих двох регуляторних актів, існують певні відмінності, основні з яких

полягають у рівні захисту даних, додаткових вимогах до обробки та передачі даних, а також механізмах забезпечення прав суб'єктів даних. Важливо враховувати, що в контексті глобалізації та зростаючої кількості міжнародних обмінів даними, взаємодія між законодавством України та ЄС стає все більш актуальною. Забезпечення відповідності законодавчих норм щодо захисту персональних даних відкриває можливості для безпечного обміну даними між Україною та країнами ЄС, що сприяє економічному та технологічному співробітництву.

Список використаних джерел:

1. Закон України "Про захист персональних даних". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
2. General Data Protection Regulation (GDPR). URL: <https://gdpr-info.eu/>
3. Юридична Газета. Чи реально притягти до відповідальності за порушення захисту персональних даних в Україні? URL: <https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/chi-realno-prityagti-do-vidpovidalnosti-za-porushennya-zahistu-personalnih-danih-v-ukrayini.html>
4. Щодо окремих положень законодавства про захист персональних даних. URL: <https://www.pard.ua/uk/news/2014-04-29-12:40/>
5. УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 390/2011 «Про Положення про Державну службу України з питань захисту персональних даних» <https://www.president.gov.ua/documents/3902011-12952>
6. Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ). Аналіз проекту Закону України «Про захист персональних даних» № 5628. URL: <https://www.helsinki.org.ua/articles/analiz-proiektu-zakonu-ukrainy-pro-zakhyst-personalnykh-danykh-5628/>
7. Довідково-інформаційна платформа правових консультацій «WikiLegalAid». Захист персональних даних. URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php?oldid=42078>